

דער בריוו פון דעם שליח פוילוס צו די גאלאטער

Galatians

1 From Sha'ul, a Shliach, not from Bnei Adam, nor through Bnei Adam, but through Rebbe, Melech HaMoshiach Yehoshua and Hashem, Elohim Avinu, the One of whom [we say] Mechayyei Mesim Atah (*Thou Revivest the Dead*), even the Moshiach,

² And from all the Achim B'Moshiach with me; to the Kehillot of Galatia.

³ Chen v'Chesed Hashem to you and Shalom Hashem from Elohim Avinu and Rebbe, Melech HaMoshiach Yehoshua Adoneinu,

⁴ The one having made a matnat Elohim of himself, on behalf of chattoteynu (*our sins*), so that he might rescue us out of the Olam Hazeh [Yom Tzarah], this age, this present evil age, according to the ratzon Hashem (*will of G-d*), even Avinu,

⁵ Lo hakavod l'olmei olamim. Omein.

פוילוס, א שליח, נישט פון מענטשן, נישט דורך א
a durch nisht mentshn fun nisht Shliach a Poilos
א through not men from not Shliach a Paulus

מענטשן, נאר דורך יהושע / ישוע* המשיח, און
un HaMoshiachn Yeshua Yehoshua durch nor mentshn*
and the Moshiach Yeshua Yehoshua by but man

ג-ט דעם פאטער, וועלכער האט אים אויפגעוועקט פון די
di fun oifgevekt im hot velcher foter dem Hashem
the from rouse Him did who Father the G-d

טויטע,
toite
dead

^ב און אלע ברידער, וואס זענען מיט מיר, צו די קהלות פון
fun kehiles di tsu mir mit zenen vos brider ale un
of kehiles the to me with are who brothers all and

גאלאטיען: ^ג חסד צו אייך און שלום פון ג-ט אונזער
undzer Hashem fun sholem un aich tsu chesed Galatia
our G-d from peace and you to grace Galatia

פאטער, און פון דעם האר יהושע / ישוע* המשיח,
HaMoshiach Yeshua Yehoshua har dem fun un foter*
the Moshiach Yeshua Yehoshua L-rd the from and Father

^ד וועלכער האט זיך געגעבן פאר אונזערע זינד, כדי אונדז
undz k'de zind undzere far gegeben zich hot velcher
us so that sin our for given Himself has who

ארויסצוראטעווען פון דער איצטיקער ביזער וועלט, לויט
loit velt beizer itstiker der fun aroistsurateven
according to age evil present the of to deliver out

דעם רצון פון ג-ט און אונזער פאטער;
foter undzer un Hashem fun ratson dem
Father our and G-d of will the

^ה צו וועמען זאל זיין כבוד לעלמי עולמים. אמן.
Omein olamim lelmi koved zain zol vemen tsu
Amen and ever forever glory be shall Whom to

⁶I am shocked that so quickly you are being turned from the One who granted you the kri'ah (calling), summoning you by the Chen v'Chesed Hashem of Moshiach. I am shocked that so quickly you are being turned from this to a different "Besuras HaGeulah."

⁷Not that there is another, mind you! Except that there are some individuals disturbing and troubling you, desiring to twist and pervert the Besuras HaGeulah of Moshiach.

⁸But even if we or a malach from Shomayim should pose as maggidim [for Moshiach] and make a hachrazah (proclamation) to you of a "Besuras HaGeulah" other than that Besuras HaGeulah which we preached to you, let such a one be ARUR HAISH (Cursed is the man) and set under cherem (ban of destruction) and onesh Gehinnom (damnation).

⁹As we have previously said, and now again I say, if any one preaches a

"Besuras HaGeulah" to you

¹איך וואונדער מיך, וואס אזוי געשווינט ניגט איר זיך
 zich ir neigt geshvint azoi vos mich vunder ich
 yourselves you incline quickly so that myself wonder I

אפ פון דעם, וועלכער האט אייך גערופן אין דעם חסד פונם
 funem chesed dem in gerufen aich hot velcher dem fun op
 of the grace the in called you has Who the One from away

משיח, צו אן אנדערער בשורה טובה;
 toive bshurh anderer an tsu Moshiach
 Good Bsoires another an to Moshiach

¹ וואס איז נישט קיין אנדערע, אחוץ וואס עס געפינען זיך
 zich gefinen es vos achuts andere kein nisht iz vos
 themselves do find there that except other any not is which

אייניקע (לייט), וואס באאומרואיקן אייך און ווילן פארדרייען די
 di fardreien viln un aich baumruikn vos lait einike
 the to pervert want and you agitate who people certain

גוטע בשורה פון דעם משיח .
 Moshiach dem fun bshurh gute
 Moshiach the of Bsoires good

^ח נאר אפילו ווען מיר (אליין), אדער א מלאך פון הימל,
 himel fun malech a oder alein mir ven afile nor
 heaven from angel an or ourselves we when even but

זאל אייך אנוואגן א בשורה אויסער דער, וואס מיר האבן
 hoben mir vos der oiser bshurh a onzogen aich zol
 have we which the one apart from Bsoires a proclaim you shall

אייך אנגעזאגט, זאל ער זיין אין חרם .
 cheirem in zain er zol ongezogt aich
 cheirem accursed in be he shall announced you

^ט אזוי ווי מיר האבן פריער געזאגט, און איך זאג עס איצט ווידער:
 vider itst es zog ich un gezogt frier hoben mir vi azoi
 again now it say I and announced before have we as so

אויב עמיצער זאגט אייך אן א בשורה אחוץ דער, וואס איר האט
 hot ir vos der achuts bshurh a on aich zogt emitser oib
 have you which the one except Bsoires a on you tells anyone if

אנגענומען, זאל ער זיין אין חרם. ווארום זוך איך
 ich zuch vorem cheirem in zain er zol ongenumen
 I seek for cheirem accursed in be he shall received

other than that which you received, let him be ARUR HAISH and be consigned to onesh Gehinnom.

¹⁰ Am I now seeking the ishshur (*approval*) of Bnei Adam? Or the haskama (*approval*) of Hashem? Or am I seeking to be a man-pleaser? If [and this is not the case] I were still pleasing Bnei Adam, I would not have been the eved of Moshiach.

¹¹ For I mefarsem (*make known*) to you, Achim B'Moshiach, the Besuras HaGeulah having been preached by me, that it is not according to Bnei Adam;

¹² For neither did I receive it from Bnei Adam nor was I taught it, but no, it was through a chazon (*revelation*) of Moshiach Yehoshua.

¹³ For you heard of my derech, my halakhah, my hitnahagut (*conduct*) in earlier times in Yahadut (*Judaism*), how I was to an extraordinary degree bringing redifah (*persecution*) upon the

דען איצט צו געווינען מענטשן, אדער ה' ? אדער זוך איך צו
tsu ich zuch oder Hashem oder mentshn gevinen tsu itst den
to I seek or Hashem or men gain to now then

געפינען חן ביי מענטשן? אויב איך וואלט נאך געזוכט צו געפינען
gefinen tsu gezucht noch volt ich oib mentshn bai chein gefinen
find to sought still would I if men with favor find

חן ביי מענטשן, וואלט איך נישט געווען משיחס קיין קנעכט.
knecht kein Moshiach's geven nisht ich volt mentshn bai chein
servant Moshiach's be not I would men with favor

^א ווארום איך מאך אייך באקאנט, ברידער, אז די גוטע
gute di az brider bakant aich mach ich vorem
good the that brothers know you make I because

בשורה, וואס ווערט אנגעזאגט פון מיר, איז נישט לויט א
a loit nisht iz mir fun ongezogt vert vos bshurh
a according to not is me by announced was which Bsoires

מענטשן .
mentshn
human being

^ב ווייל נישט האב איך זי באקומען פון א מענטשן, נישט
nisht mentshn a fun bakumen zi ich hob nisht vail
nor human being a from received it I have not because

האט מען מיך זי אויסגעלערנט, נאר (זי איז) דורך אן
an durch iz zi nor oisgelernt zi mich men hot
a through is it but rather taught it me men have

אנטפלעקונג פון יהושע / ישוע* המשיחן .
HaMoshiachn Yeshua* Yehoshua fun antplekung
the Moshiach Yeshua Yehoshua of revelation

^ג ווארום איר האט דאך געהערט פון מיין התנהגות אמאל אין
in amol htnhgut main fun gehert doch hot ir vorem
in formerly conduct my of heard yet have you for

דעם יידישן דת, אז איבער דער מאס האב איך פארפאלגט
farfolgt ich hob mos der iber az dt Yiddishn dem
persecuted I have measure the above that religion Jewish the

די קהלה פון ה' און זי וויסט געמאכט;
gemacht vist zi un Hashem fun kehile di
made desolate it and Hashem of kehile the

Kehillah of Hashem and was making havoc of it,

¹⁴ And I was shtaign (*working my way up, advancing, progressing*) in Yahadut (*Judaism*) beyond many of my landsmen, being more abundantly machmir and a kannai (*zealot*) bekius for the minhagim, the Masorot haAvot, the kabbalah (*oral tradition*), the Torah Sheb'al Peh, the Halakhah of my Avot.

¹⁵ But when Hashem was pleased, when it was the ratzon Hashem, Hashem being the One who separated me as kodesh KERA'ANI MIME'EI IMMI (*He called me from the womb of my mother*) and granted me the kri'ah (*calling*), summoning me through the Chen v'Chesed of Hashem,

¹⁶ To reveal His Zun fun der Oybershter in me, that I might preach Him among the Goyim, immediately, then, I did not consult with basar vadahm (*flesh and blood*),

¹⁷ Nor did I go up to Yerushalayim to those who were Moshiach's Shlichim before me, but I

¹⁴ און בין איבערגעשטיגן אין דעם יידישן דת א סך
sach a dt Yiddishn dem in ibergeshtigen bin un
many a religion Jewish the in progressing am and
מיינסגלייכן אין יארן צווישן מיין פאלק, זייענדיק א זייער גרויסער
groiser zeier a zeindik folk main tsvishen yorn in meinsgleichn
great very a being people my among years in my equals
קנאי פאר דער מסורה פון מיינע אבות.
avot maine fun mesoire der far kni
fathers my of tradition the for zealot

¹⁵ ווען אבער עס איז וואוילגעפעלן דעם, וועלכער האט מיך
mich hot velcher dem voilgefelen iz es ober ven
me had Who the One well pleased is it however when
אפגעשיידט פון מיין מוטערס לייב און דורך זיין חסד מיך
mich chesed zain durch un laib muters main fun opgesheidt
me grace His through and body mothers my from separated
גערופן,
gerufen
called

¹⁶ צו אנטפלעקן זיין זון אין מיר, כדי איך זאל אים אנוואגן
onzogen im zol ich k'de mir in zun zain antpleken tsu
proclaim Him shall I so that me in Son His reveal to
צווישן די אומות העולם: האב איך גלייך מיך נישט
nisht mich gleich ich hob hooilem umes di tsvishen
not me immediately I have of the world peoples the among
באראטן מיט בשר ודם,
v'dam basar mit baratn
and blood flesh with consulted

¹⁷ און בין אפילו נישט ארויפגעגאנגען קיין ירושלים צו די, (וואס
vos di tsu Yerushalayim kein aroifgegangen nisht afile bin un
who the to Yerushalayim to go up not even did and
זענען געווען) שליחים פאר מיר, נאר בין אוועק קיין אראביען, און
un Arabien kein avek bin nor mir far shlichim geven zenen
and Arabia to depart did but me before Shlichim was are
האב מיך ווידער אומגעקערט קיין דמשק.
Damascus kein umgekert vider mich hob
Damascus to return again me did

went away hitbodedut into Arabia and again I returned to Damascus.

¹⁸ Then, after shalosh shanim (three years), I went up to Yerushalayim to get acquainted with Kefa, and I stayed with him chamishah asar yamim (fifteen days).

י"ח שפעטער, אין דריי יאר ארום, בין איך ארויפגעגאנגען קיין
kein aroifgegangen ich bin arum yor drei in shpeter
to go up I did around years three in later
ירושלים זיך צו באקענען מיט כיפא, און בין פארבלייבן
farblaiben bin un Kefa mit bakenen tsu zich Yerushalayim
remain did and Kefa with get acquainted to myself Yerushalayim
ביי אים פיפצן טעג.
teg fuftszen im bai
days fifteen him with

¹⁹ But other of the Moshiach's Shlichim I did not see except Ya'akov achi Rebbe, Melech HaMoshiach Adoneinu.

י"ט און קיין אנדערן פון די שליחים האב איך נישט געזען, אחוץ
achuts gezen nisht ich hob shlichim di fun andern kein un
except see not I did Shlichim the of other any and
יעקבן, דעם הארס ברודער.
bruder Har's dem Ya'akovn
brother the L-rd's the Ya'akov

²⁰ Now, what things I write to you, hinei, before Hashem I do not speak sheker.

כ' וואס אבער איך שרייב צו אייך, אָט פאר ה', אז איך
ich az Hashem far ot aich tsu shraib ich ober vos
I that Hashem before look you to write I however what
זאג נישט קיין שקר.
sheker kein nisht zog
lie any not say

²¹ Next I went into the regions of Syria and of Cilicia,

כ"א נאך דעם בין איך אוועק אין די געגנטן פון סיריען און קיליקיען.
kilikien un Sirya fun gegentn di in avek ich bin dem noch
Cilicia and Syria of regions the in depart I did that after

²² But I was unknown panim el panim by the Kehillot of Moshiach in Yehudah;

כ"ב און איך בין אבער געווען אומבאקאנט צו די קהלות אין
in kehiles di tsu umbakant geven ober bin ich un
in kehiles the to unknown was however am I and
יהודה, וועלכע זענען אינם משיח;
Moshiach inem zenen velche Yehude
Moshiach in the are which Yehudah

²³ Only they were hearing that "the one once bringing redifah (persecution) upon us is now preaching the Emunah which once he was pillaging."

כ"ג זיי האבן נאר בלויז געהערט: דער, וואס האט אונדז אמאל
amol undz hot vos der gehert bloiz nor hoben zei
once us had who the one heard only just have they
פארפאלגט, זאגט איצט אָן די אמונה, וועלכע ער האט פריער
frier hot er velche emune di on itst zogt farfolgt
before has he which faith the without now says persecuted
צעשטערט (ציטירן ניטציטירן);
nittsitirn tsitirn tshert
unquote quote disrupted

²⁴ And they were glorifying Hashem in me.

2 Then, after arbah esrey shanim (fourteen years), again I went up to Yerushalayim with Bar-Nabba, having taken with me also Titos.

² Yet I went up according to a chazon (revelation), and I laid before them the Besuras HaGeulah which I proclaim among the Goyim, but I did this privately to the men of repute, lest I should run, or should prove to have run, L'TOHU (in vain).

³ But Titos, the one with me, a Yevani (Greek), was not compelled to undergo bris milah.

⁴ But because of the achei sheker (false brothers) b'Moshiach, the ones secretly brought in, the ones who crept in to spy out our DEROR (freedom)

ד' און האבן פארהעלעכט ה' צוליב מיר.
mir tsulib Hashem farhelecht hoben un
me on account of Hashem glorified have and

ב דאן, נאך פערצן יאר, בין איך ווידער ארויפגעגאנגען קיין
kein aroifgegangen vider ich bin yor fertsen noch dan
to go up again I did years fourteen after then
ירושלים מיט בר-נבאן, מיטנעמענדיק מיט מיר אויך
oich mir mit mitnemendik Bar-Nabban mit Yerushalayim
also me with taking with Bar-Nabba with Yerushalayim

טיטוסן.
Titusn
Titus

ב' איך בין אבער ארויפגעגאנגען לויט אן אנטפלעקונג;
un antplekung an loit aroifgegangen ober bin ich
and revelation a according to go up however did I

האב פארגעלייגט פאר זיי די גוטע בשורה, וואס איך רוף אויס
ois ruf ich vos bshurh gute di zeil far fargeleigt hob
out call I which Bsoires good the them before put before did
צווישן די אומות העולם, און בפרט באזונדער פאר די
di far bazunder bfrt un hooilem umes di tsvishen
the before separately especially and of the world peoples the among
חשובים, כדי איך זאל נישט לויפן אומזיסט, אדער האבן
hoben oder umzist loifen nisht zol ich k'de chshubim
have or in vain run not shall I so that acknowledged

געלאפן.
gelafn
run

א' דאך אפילו טיטוסן, וועלכער איז געווען מיט מיר, א גריך,
Grikh a hagam mir mit geven iz velcher Titusn afile doch
Greek a although me with was is who Titus even yet

האט מען נישט געצוואונגען זיך צו לאזן מל זיין;
zain mal lozen tsu zich getsvungen nisht men hot
be circumcise let to self compelled not they had

ד' אבער מחמת די פאלשע ברידער, וואס האבן זיך
zich hoben vos brider falshe di machmas ober
themselves had who brothers false the because of however
אריינגעגעבעט, וועלכע זענען אריינגעקומען אויסצושפיאנירן אונדזער
undzer oistsushianirn araingekumen zenen velche araingegnbet
our to spy out come in are which stolen in

which we have in Moshiach Yehoshua al menat (*in order that*) they might enslave us.

פרייהייט, וואס מיר האבן אינם משיח יהושע / ישוע*, כדי
k'de Yeshua* Yehoshua Moshiach inem hoben mir vos freiheit
so that Yeshua Yehoshua Moshiach in the have we which freedom

זיי זאלן אונדז פארקנעכטן;
farknechtn undz zoln zei
enslave us shall they

⁵ To these enslavers not for one hour did we yield in subjection, that HaEmes of the Besuras HaGeulah might continue and remain with you.

^ה צו וועמען מיר האבן אפילו אויף קיין איין שעה נישט נאכגעגעבן
nochgegeben nisht sha'á ein kein oif afile hoben mir vemem tsu
give in not hour one any on even did we whom to

מיט הכנעה; כדי דער אמת פון דער גוטער בשורה זאל
zol bshurh guter der fun emes der k'de hchneh mit
shall Bsoires good the of truth the so that subjection with

פארבלייבן ביי אייך.
aich bai farblaiiben
you with remain

⁶ But from the men of repute whatever they once were matters nothing to me, ki ein masso panim im Hashem (*for there is no respect of persons with G-d, no partiality*), for to me these men of repute added nothing.

¹ אבער פון די, וואס האבן אויסגעזענען פאר עפעס צו
tsu epes far aoisgezenen hoben vos di fun ober
to something for seemed have who the from however

זיין—עס מאכט מיר גארנישט אויס, וואס זיי זענען אמאל געווען;
geven amol zenem zei vos ois gornisht mir macht es zain
were once are they what out nothing me makes it be

ה' איז נישט קיין נושא פנים פון א מענטשן—מיר האבן
hoben mir mentshn a fun ponem nusha kein nisht iz Hashem
have me man a of face partiality any not is Hashem

די חשובים גארנישט צוגעלייגט;
tsugeleigt gornisht chshubim di
added nothing acknowledged the

⁷ But, on the contrary, having seen that I have been entrusted with the Besuras HaGeulah for those without the bris milah, just as Kefa was for those with the bris milah,

¹ נאר להיפך, ווען זיי האבן געזען, אז מיר איז
iz mir az gezen hoben zei ven lhifch nor
are we that see did they when on the contrary but

אנפארטרויט געווארן די גוטע בשורה צו די ערלים, פונקט
funkt erlim di tsu bshurh gute di gevoren anfartrouit
exactly uncircumcised the to Bsoires good the become entrusted

אזוי, ווי פעטרוסן צו די געמלטע —
gemalte di tsu Petrosn vi azoi
circumcised the to Petros as so

⁸ For the One having worked in Kefa for a Shlichus to those with the bris milah also worked in me for a Shlichus to the Goyim.

^ה ווארום דער, וועלכער האט קרעפטיק געווינקט אין פעטרוסן
Petrosn in gevirkt kreftik hot velcher der vorem
Petros in activated powerfully has who the One because

אין דער שליחות צו די געמלטע, האט אויך קרעפטיק געווינקט
gevirkt kreftik oich hot gemalte di tsu shlichut der in
activated powerfully also has circumcised the to Shlichus the in

אין מיר צווישן די גויים —
Goyim di tsvishen mir in
non-Jews the among me in

⁹ And realizing the Chen v'Chesed Hashem having been given to me, Ya'akov and Kefa and Yochanan, the men of repute, the ones seeming to be Ammudei HaKehillah (*Pillars of the Kehillah*), extended to me and to Bar-Nabba the yad yeminam (*right hands*) as a sign of Achavah B'Moshiach (*Brotherhood in Moshiach*), that we should be for those of the Goyim, but they for those of the bris milah,

¹⁰ Only that we should remember the Aniyim (*the Poor*), the very thing which I was also eager to do.

¹¹ But when Kefa came to Antioch, I stood against him to his face, because there was found in him a dvar ashmah (*a thing of guilt, condemnation*).

¹² For, before certain ones came from Ya'akov, Kefa was as a matter of course sitting at tish at betzi'at halechem (*breaking of bread*) at the Seudos Moshiach with the Goyim; but, when they came, Kefa drew back

ט און דערקענענדיק דעם חסד , וואס איז מיר געגעבן געווארן,
 gevoren gegeben mir iz vos chesed dem derkenendik un
 become given me is which grace the recognizing and
 האבן יעקב און כיפא און יוחנן , וואס זענען פאררעכנט
 farrechnt zenen vos Yochanan un Kefa un Ya'akov hoben
 reckoned are who Yochanan and Kefa and Yaakov have
 פאר זיילן , מיר געגעבן און בר-נבאן די רעכטע האנט פון
 fun hant rechte di Bar-Nabban un gegeben mir zeiln far
 of hand right the Bar-Nabba and given me pillars for
 , חברותאשאפט , אז מיר זאלן (גיין) צו די אומות העולם ,
 hooilem umes di tsu gein zoln mir az chavrusashaft
 of the world peoples the to go should we that fellowship
 און זיי צו די געמלטע ;
 gemalte di tsu zei un
 circumcised the to they and

י רק , אז מיר זאלן געדענקען די ארומעלייט , וואס איך האב
 hob ich vos oremelait di gedenken zoln mir az rk
 have I which poor people the remember should we that only
 מיך אויך געפלייסט דאס זעלבע צו טאן.
 ton tsu zelbe dos gefleist oich mich
 do to same the eager also me

י"א ווען אבער כיפא איז געקומען קיין אנטיאכיען, האב איך
 ich hob Antioch kein gekumen iz Kefa ober ven
 I have Antioch to come is Kefa however when
 מיך אים אקיינגעשטעלט פנים אל פנים , ווייל ער איז געווען
 geven iz er vail ponem al ponem akegengeshtelt im mich
 was is he because face to face opposed him me
 שולדיק.
 shuldik
 guilty

י"ב ווארום פריער, איידער עס זענען אנגעקומען אייניקע (לייט) פון
 fun lait einike ongekumen zenen es eider frier vorem
 from people some come are it before prior because
 יעקבן , האט ער געגעסן מיט די גויים ; ווען אבער זיי
 zeI ober ven Goyim di mit gegesen er hot Ya'akovn
 they however when non-Jews the with eaten he has Ya'akov
 זענען געקומען, האט ער זיך דערווייטערט און אפגעשיידט (פון
 fun opgesheidt un dervaitert zich er hot gekumen zenen
 from separate and withdrew self he has come are
 זיי), מורא האבנדיק פאר די געמלטע .
 gemalte di far hobendik moire zeI
 circumcised the before having fear them

and was separating himself,
fearing the ones of the bris
milah.

¹³ And the rest of the
Yehudim who were
ma'aminim b'Moshiach
joined with Kefa in this
dissembling, so that even
Bar-Nabba was carried
away with their tzevi'ut
(hypocrisy).

¹³ און צוזאמען מיט אים האבן זיך אויך די איבריגע יידן
Yidn ibrike di oich zich hoben im mit tsuzamen un
Judaeans remaining the also self have him with together and
פארשטעלט, אזוי, אז אפילו בר-נבא איז פארפירט געווארן פון
fun gevoren farfirt iz Bar-Nabba afle az azoi farshtelt
of become misled is Bar-Nabba even that so dissimulate
זייער צביעות .
tsbieut zeier
hypocrisy their

¹⁴ But when I saw that their
halichah, their hitnahagut
(conduct) was not the Derech
HaYashar (Straight Way)
with respect to HaEmes
of HaBesuras HaGeulah,
I said to Kefa before all,
“If you, being a Yehudi,
have a hitnahagut that is
according to the Derech
Goyim and not the Derech
Yehudim, how do you
compel the Goyim to live as
the Yehudim?”

¹⁴ נאר ווען איך האב געזען, אז זיי גייען נישט ריכטיק לויט
loit richtik nisht geien ze az gezen hob ich ven nor
according to rightly not go they that seen have I when but
דעם אמת פון דער בשורה טובה, האב איך געזאגט צו כיפאן פאר
far Kefan tsu gezogt ich hob toive bshurh der fun emes dem
before Kefa to said I have Good Bsoires the of truth the
אלעמען: אויב דו, זייענדיק א ייד, לעבסט גוייש און
un Goyish lebst Yid a zeidendik du oib alemen
and goyish live Jewish person a being you if everyone
נישט יידיש, וואס צווינגסטו די גויים זיך אויפצופירן ווי
vi oiftsufirn zich Goyim di tsvingstu vos eidish nisht
as to behave themselves non-Jews the compel why Yiddish not
יידן ?
Yidn
Judaeans

¹⁵ We ourselves are
Yehudim by birth and
not Goyishe chote'im
(sinners).

¹⁵ מיר זענען בטבע יידן, און נישט קיין חוטאים פון די
di fun chatoem kein nisht un Yidn teve zenen mir
the of sinners any not and Jewish people by nature are we
גויים,
Goyim
non-Jews

¹⁶ Yet we have da'as that a
man cannot be YITZDAK IM
HASHEM (be justified with
G-d) by [depending on] the
ma'asim of Gezetz (Law),
but through emunah in

¹⁶ און ווייל מיר ווייסן, אז קיין מענטש ווערט נישט
nisht vert mentsh kein az veisn mir vail un
not becomes man any that know we because and
גערעכטפערטיקט דורך מעשים פון דער תורה, נאר דורך
durch nor toire der fun ma'asim durch gerechtfertikt
through but Torah the of deeds through justified
דער אמונה פונם משיח יהושע / ישוע*, האבן מיר אויך
oich mir hoben Yeshua* Yehoshua Moshiach funem emune der
also we have Yeshua Yehoshua Moshiach of the faith the

Rebbe, Melech HaMoshiach Yehoshua. And we have come to have bitachon in Rebbe, Melech HaMoshiach Yehoshua, that we can be YITZDAK IM HASHEM (be justified with G-d) by emunah in Moshiach and not by ma'asim, because by taryag mitzvot KOL CHAI LO YITZDAK (all living shall not be justified).

¹⁷ Now, if, by seeking to be YITZDAK IM HASHEM in Moshiach, we ourselves were found also to be chote'im (sinners), then in that case is Moshiach a kohen for iniquity, a minister serving sin? Chas v'Shalom (G-d forbid)!

¹⁸ For if what I destroyed, these things I again rebuild, I display myself to be a poshei'a (transgressor).

¹⁹ For I, through the Torah, died in relation to the gezetz, so that I might live to Hashem. With Moshiach I have been talui al haetz (hanging on the tree).

²⁰ But it is no longer Anochi (I) who lives, but Moshiach who lives in me, and the

Chayyim I now live in the

געגלויבט אין דעם משיח יהושע / ישוע*, כדי מיר זאלן
zoln mir k'de Yeshua* Yehoshua Moshiach dem in gegloibt
should we so that Yeshua Yehoshua Moshiach the in believed

גערעכטפערטיקט ווערן דורך אמונה אינם משיח, און נישט
nisht un Moshiach inem emune durch veren gerechtfertikt
not and Moshiach in the faith through be justified

דורך מעשים פון דער תורה; ווייל דורך מעשים פון דער
der fun ma'a'sim durch veil toire der fun ma'a'sim durch
the of deeds through because Torah the of deeds through

תורה וועט קיין בשר נישט גערעכטפערטיקט ווערן. "אויב אבער,
ober oib veren gerechtfertikt nisht basar kein vet toire
however if be justified not flesh any will Torah

זוכנדיק גערעכטפערטיקט צו ווערן אינם משיח, מיר אליין
alein mir Moshiach inem veren tsu gerechtfertikt zuchendik
ourselves we Moshiach in the be to justified seeking

ווערן אויך געפונען ווי חוטאים, איז דען משיח א משרת פון
fun meshores a Moshiach den iz chatoem vi gefunen oich veren
of servant a Moshiach then is sinners as found also be

זינד? חס ושלום!
usholem chs zind
and peace mercy sin

¹⁷ ווארום אויב איך בוי ווידער אויף דאס, וואס איך האב
hob ich vos dos oif vider boi ich oib vorem
have I which that on again build I if because

צעשטערט, ווייז איך מיך ארויס פאר א פושע.
fushe a far arois mich ich vaiz tseshtert
transgressor a for out me I show demolished

¹⁹ ווארום איך בין געשטארבן צו דער געזעץ דורך דער תורה,
toire der durch gezets der tsu geshtorben bin ich vorem
Torah the through law the to died am I because

כדי איך זאל לעבן פאר ה'.
Hashem far leben zol ich k'de
Hashem for live shall I so that

²⁰ מיט משיחן בין איך אויפגעהאנגען אויף דער בוים געווארן, און
un gevoren boim der oif oifhungen ich bin Moshiachn mit
and become tree the on hung up I am Moshiach with

לעב שוין נישט מער, נאר משיח לעבט אין מיר; און וואס איך
ich vos un mir in lebt Moshiach nor mer nisht shoin leb
I what and me in lives Moshiach but more not already live

לעב איצט אינם פלייש, לעב איך אין אמונה פון דעם זון פון דער
der fun zun dem fun emune in ich leb fleish inem itst leb
the of Son the of faith in I live flesh in the now live

basar, I live by emunah,
emunah in the Zun fun der
Oybershter, the one having
ahavah (*agape*) for me and
having given himself over,
on my behalf.

²¹ I do not set aside the Chen
v'Chesed Hashem; for if
the MAH (*how*) an ENOSH
(*man*) is to be YITZDAK IM
HASHEM is found through
Gezetz chumra, then
Moshiach died for nothing
and L'TOHU (*in vain*).

3 O senseless Galatians,
who bewitched you? It
was before your eyes that
Rebbe, Melech HaMoshiach
Yehoshua was publicly
shown forth as having been
TALUI AL HAETZ (*hanging
on the tree*).

² This one thing only I
want to learn from you:
did you receive the Ruach
HaKodesh by means of
ma'asim of Gezetz (*works
of Law*) or by means of the
hearing of emunah?

³ You lack seichel; having
begun in the Ruach
HaKodesh, will you now
be perfected in the basar?

אויבערשטער, וועלכער האט מיך ליב געהאט און זיך געגעבן
gegeben sich un gehat lib mich hot velcher Oibershter
given Himself and had love me has who Most High

פאר מיינעטוועגן.
meinetvegn far
my sake for

כא איך בין נישט מבטל דעם חסד פון ה' ; ווארום אויב
oib vorem Hashem fun chesed dem mbtl nisht bin ich
if because Hashem of grace the disdain not am I

גערעכטפערטיקונג (איז) דורך דער געזעץ, דאן איז משיח
Moshiach iz dan gezets der durch iz gerechtfertigung
Moshiach is then law the through is justification

געשטארבן אומזיסט.
umzist geshtorben
in vain died

אומפארשטענדיקע גאלאטער! ווער האט אייך פארכישופט,
farchishuft aich hot ver Galatians umfarshtendike ג
you has who Galatians foolish

אייך, פאר וועמעס אויגן יהושע / ישוע* המשיח איז
iz HaMoshiach Yeshua Yehoshua oigen vemes far aich*
is the Moshiach Yeshua Yehoshua eyes whose before you

פריער געמאלט געווארן אלס אויפגעהאנגען אויף דער בוים?
boim der oif oifhangeden als gevoren gemolt frier
tree the on hanged up as become painted before

ב בלויז דאס דאזיקע וויל איך לערנען פון אייך: צי דורך ווערט
merit durch tsi aich fun lernen ich vil dozike dos bloiz
merit through you from learn I want these the only

פון מעשים פון תרי"ג זכות האט איר באקומען דעם רוח
ruach dem bakumen ir hot zechus tri"ג fun ma'asim fun
Spirit the receive you did merit 613 of deeds of

(הקודש), אדער דורך דער גלייבן (אמונה) וואס טוט
tut vos emune gloiben der durch oder Hakoidesh
does which faith believing the through or the Holy

קומען פון הערן?
heren fun kumen
hearing from come

ג אזוי אומפארשטענדיק זענט איר? אנהויבנדיק מיט דעם גייסט,
gaist dem mit onhoibendik ir zent umfarshtendik azoi
Spirit the with beginning you are foolish so

לאזט איר איצט אויס מיט דעם פלייש?
fleish dem mit ois itst ir lozt
flesh the with off now you leave

⁴ Did you suffer so many things lashav (*in vain*)? — if it really was lashav.

ד אזויפיל האט איר געליטן אומזיסט? אויב עס איז ווירקלעך
virklech iz es oib umzist gelitn ir hot azoifil
really is it if in vain suffered you have so much

אומזיסט.

umzist

in vain

⁵ So then, Hashem who is supplying to you the Ruach HaKodesh and producing nifla'ot (*miracles*) among you, by what means does He do it, by ma'asim of Gezetz or by the hearing of emunah?

ה און ער, וועלכער גיט אייך דעם גייסט און טוט אויף צווישן אייך
aich tsvishen oif tut un gaist dem aich git velcher er un
you among on does and Spirit the you gives who He and
גבורות, (צי טוט ער עס דען) דורך ווערט פון תרי"ג זכות,
zechus tri"ג fun vert durch den es er tut tsi gevures
merit 613 of merit through then it He does mighty deeds

אדער דער גלויבן (אמונה) וואס טוט קומען פון הערן?
heren fun kumen tut vos emune gloiben der oder
hearing from come does which faith believe the or

⁶ — Just as Avraham Avinu HE'EMIN B'HASHEM V'YACHSHEVEHA LO TZEDAKAH (*believed Hashem and it [his faith] was accounted to him for righteousness*).

פונקט אזוי ווי אברהם האט געגלויבט ה', און עס איז אים
im iz es un Hashem gegloibt hot Avraham vi azoi funkt
him is it and Hashem believe did Avraham as so exactly

צוגערעכנט געווארן פאר גערעכטיקייט. (בראשית טו, ו.) דערבער
deriber u ah Bereshis gerechtikeit far gevoren tsugerechnt
therefore 6 15 Genesis righteousness for become imputed

⁷ Know then, that the Bnei HaEmunah, these ones are the Bnei Avraham Avinu!

זאלט איר וויסן זיין, אז די, וועלכע זענען פון אמונה, זענען בני
bnei zenen emune fun zenen velche di az zain visen ir zolt
sons of are faith of are who the that be know you shall

אברהם.

Avraham

Avraham

⁸ And the Kitvei HaKodesh, having foreseen that Hashem would yatzdik (*justify*) the Goyim by emunah, preached the Besuras HaGeulah beforehand to Avraham Avinu, saying, V'NIVRECHU VO KOL GOYEI HA'ARETZ (*All the peoples of the earth will be blessed in you*). ⁹ For this reason, the ones of

ה און ווייל דער פסוק האט פארויסגעזען, אז ה' וועט
vet Hashem az faroisgezen hot pasuk der vail un
will Hashem that foreseen had verse the because and

גערעכטפערטיקן די גוים דורך אמונה, האט ער פארויס
forois er hot emune durch Goyim di gerechtfertikn
beforehand He did faith through non-Jews the justify

אנגעזאגט די בשורה צו אברהמען:

Avrahamen tsu bshurh di ongezogt

Abraham to Bsoires the announce

אין דיר וועלן געבענטשט ווערן אלע פעלקער.
felker ale veren gebentsht velen dir in
nations all become blessed will you in

(בראשית יח, יח; יב, ג.)

g yb yod chet yod chet Bereshis

3 12 18 18 Genesis

emunah receive the bracha (blessing) with Avraham Avinu hama'amin (the believer).

¹⁰ For as many as are seeking "YITZDAK IM HASHEM" by ma'asim of Gezetz are under a kelalah (curse); for it has been written, ARUR ASHER LO YAKIM ES DIVREI HATORAH HAZOT LA'ASOT OTAM (Cursed is everyone who does not uphold, abide by all the words of this Torah to do them). ¹¹ Now it is clear that not one person is YITZDAK IM HASHEM (justified with G-d) by Gezetz, because V'TZADDIK BE'EMUNATO YICHEYEH (the righteous by his faith will live). ¹² But the Gezetz is not of emunah, but the man YA'ASEH OTAM VACHAI (who does these things will live [by them]).

¹⁰ אזוי ארום ווערן די, וואס זענען פון אמונה, געבענטשט צוזאמען
tsuzamen gebentsht emune fun zenen vos di veren arum azoi
together blessed faith of are who the are around so

מיט אברהמען דעם מאמין. ' ווארום אלע, וואס זענען פארלאזן
farlozen zenen vos ale vorem maimen dem Avrahamen mit
relying on are who all because believer the Abraham with

זיך אויף די מעשים פון דער (מחמיר חומרא) געזעץ
gezets chumra machmir der fun ma'asim di oif zich
law legalism stickler the of deeds the on themselves

(אויף די ווערט פון תרי"ג זכות), זענען אונטער א קללה; ווייל
vail kllh a unter zenen zechus tri□g fun vert di oif
because curse a under are merit 613 of merit the on

עס שטייט געשריבן:
geshriben shteit es
written stands it

פארשאלטן איז יעדער איינער, וועלכער פארבלייבט
farblait velcher einer yeder iz farshaltn
abides who one every is cursed

נישט אין אלעם, וואס עס שטייט געשריבן אין דער
der in geshriben shteit es vos alem in nisht
the in written stands it which all in not

ספר תורה, עס צו טאן.
ton tsu es toire seifer
do to it Torah book of

(דברים כז, כו.)
chu chz Devarim
26 27 Deuteronomy

¹¹ נאר אז דורך דער (מחמיר חומרא) געזעץ ווערט קיינער
keiner vert gezets chumra machmir der durch az nor
anyone becomes law legalism stickler the through that but

נישט גערעכטפערטיקט פאר ה' איז באשיימפערלעך קלאר;
klor basheimferlech iz Hashem far gerechtfertikt nisht
clear plainly is Hashem before justified not

ווייל;
vail
because

דער צדיק וועט דורך אמונה לעבן;
leben emune durch vet tsadik der
live faith through will righteous the

(חבקוק ב, ד.)
d b Chabakuk
4 2 Habakuk

ב' די (מחמיר חומרא) געזעץ אבער איז נישט פון אמונה; נאר:
nor emune fun nisht iz ober gezets chumra machmir di
 but faith of not is however law legalism stickler the
 , ווער עס טוט זיי, דער וועט דורך זיי לעבן. (ויקרא יח ,
yod chet Vayikra leben zei durch vet der zei tut es ver
 18 Leviticus live them through will that them does it who
 (.ה.
 h
 5

¹³ Moshiach redeemed us from the kelalah (curse) of the Torah, having become a kelalah (curse) on behalf of us, because it has been written, KILELAT HASHEM is on NIVLATO TALUI AL HAETZ (Curse of G-d is on the NEVELAH (body, corpse) being hanged on the tree),

¹⁴ In order that to the Goyim the Bracha of Avraham Avinu might come by Moshiach Yehoshua, that the havtachah (promise) of the Ruach haKodesh we might receive through emunah.

¹⁵ Achim B'Moshiach, I speak according to human dimyon (analogy). Even a brit (covenant) having been confirmed by Bnei Adam no one sets aside or adds to it.

ג' משיח האט אונדז אויסגעלייזט פון דער קללה פון דער תורה,
toire der fun kllh der fun oisgeleizt undz hot Moshiach
 Torah the of curse the from redeemed us has Moshiach
 ; ווערנדיק א קללה פאר אונדזערטוועגן; ווייל עס שטייט געשריבן;
geshriben shteit es vail undzertvegen far kllh a verendik
 written stands it because our sakes for curse a becoming
 ; פארשאלטן איז יעדער איינער, וועלכער הענגט אויף א בוים;
boim a oif hengt velcher einer yeder iz farshaltn
 tree a on hangs who one every is cursed
 (דברים כא, כג.)
chg cha Devarim
 23 21 Deuteronomy

ד' כדי די ברכה פון אברהמען זאל קומען צו די פעלקער
felker di tsu kumen zol Avrahamen fun broche di k'de
 nations the to come shall Abraham of blessing the so that
 אין יהושע / ישוע* המשיח; כדי מיר זאלן באקומען די
di bakumen zoln mir k'de HaMoshiachn Yeshua Yehoshua in*
 the receive shall we so that the Moshiach Yeshua Yehoshua in
 הבטחה פון דעם גייסט דורך דער אמונה.
emune der durch gaist dem fun havtachah
 faith the through Spirit the of promise

ט' ברידער, איך רעד (פשוט) ווי א מענטש: אפילו א מענטשנס
mentshns a afile mentsh a vi fshut red ich brider
 man's a even man a as plainly speak I brothers
 באשטעטיקטע צוואה איז קיינער נישט מבטל אדער זעצט
zetst oder mbtl nisht keiner iz tsvah bashtetikte
 set or nullify not anyone is will ratified
 (עפעס) צו (דערצו).
dertsu tsu epes
 in addition to something

¹⁶ Now to Avraham Avinu were spoken the havtachot (promises) and to his ZERA (seed). He does not say V'LIZERAECHAH (and to your seeds), as concerning many, but as concerning one, "and to the ZERA of you," and that ZERA is Moshiach.

^{טו} און צו אברהמען זענען געזאגט געווארן די הבטחות און צו tsu un havtoches di gevoren gezogt zenen Avrahamen tsu un to and promises the become said are Abraham to and זיין זאמען. ער זאגט נישט: און צו זאמענס, ווי וועגן א סך; נאר nor sach a vegen vi zamens tsu un nisht zogt er zamen zain but many a about as seeds to and not says he Seed his ווי אויף א יחיד: און צו דיין זאמען (בראשית כב, יח.). yod chet chb Bereshis zamen dain tsu un ychid a oif vi 18 22 Genesis seed your to and unique one a to as וועלכער איז דער משיח.
Moshiach der iz velcher
Moshiach the is who

¹⁷ And this I say: a brit (covenant), which was previously confirmed by Hashem, cannot be annulled so as to abolish the havtachah (promise) by the Mattan Torah — which was given arba me'ot usheloshim shanah (four hundred and thirty years) later.

^{יז} איך זאג אבער דאס דאזיקע: א בונד (ברית), פריער frier brit bund a dozike dos ober zogt ich previously covenant covenant a these the however say I באשטעטיקט פון ה', קען די תורה, וועלכע איז געקומען פיר fir gekumen iz velche toire di ken Hashem fun bashtetikt four come is which Torah the can Hashem by confirmed הונדערט און דרייסיק יאר שפעטער, נישט אפשאפן, אז די di az opshafen nisht shpeter yor dreisik un hundred the that set aside not later years thirty and hundred הבטחה זאל בטל ווערן.
veren batl zol havtachah
become null and void shall promise

¹⁸ For if the nachalah (inheritance) is based on Gezet, it is no longer based on havtachah (promise); but Hashem has given the nachalah to Avraham Avinu by havtachah (promise).

^{יח} ווארום אויב די ירושה איז דורך דער געזעץ, איז זי מער mer zi iz gezets der durch iz yerushe di oib vorem more it is law the through is inheritance the if because נישט דורך דער הבטחה; ה' אבער האט זי אברהמען Avrahamen zi hot ober Hashem havtachah der durch nisht Abraham it has however Hashem promise the through not געשענקט דורך א הבטחה. ^ט וואס זשע איז די געזעץ? זי איז iz zi gezets di iz zhe vos havtachah a durch geschenkt is it law the is then what promise a through given צוגעלייגט געווארן צוליב די זינד, ביז דער זאמען וועט vet zamen der biz zind di tsulib gevoren tsugeleigt will Seed the until sin the on account of become added קומען, אויף וועמען די הבטחה באציט זיך; זי (די געזעץ) gezets di zi zich batsit havtachah di vemen oif kumen law the it itself related promise the whom upon come

¹⁹ Why then the Mattan Torah (Giving of the Torah)? The Torah was added because of peysha'im, until the ZERA (Moshiach) should come to whom

the havtachah had been made. Now the Torah was administered through malachim by the hand of a metavech.

²⁰ Now the metavech is not for only one, but Elohim hu echad.

²¹ Is the Torah, mimeila (consequently, as a result), against the havtachot (promises) of Hashem? Chas v'Shalom (G-d forbid)! For if Gezetz had been given that had the ko'ach (power) to affect hitkhdashut (regeneration), then to be YITZDAK IM HASHEM (justified with G-d) would indeed have been based on ma'asim of Gezetz.

²² But the Kitvei HaKodesh consigned all things under HaChet (Sin), that the havtachah (promise) might be given by emunah in Rebbe, Melech HaMoshiach Yehoshua to the ma'aminim.

²³ But before Emunah came, we were being held in custody, being confined and guarded for the about-to-be-revealed Emunah.

איז פארארדנט געווארן דורך מלאכים אין דער האנט פון א
a fun hant der in malochem durch gevoren farardnt iz
a of hand the in angels through become decreed is

פארמיטלער.
farmitler
mediator

²⁰ דער פארמיטלער אבער איז נישט פון איינעם; ה' אבער
ober Hashem einem fun nisht iz ober farmitler der
however Hashem one of not is however mediator the

איז איינער. ^{כא} צי איז דען דעריבער די געזעץ קעגן די הבטחות
havtoches di kegen gezets di deriber den iz tsi einer iz
promises the against law the therefore then is one is

פון ה' ? חס ושלום ! ווארום וואלט א געזעץ געגעבן
gegeben gezets a volt vorem usholem chs Hashem fun
given law a would because and peace mercy Hashem of

געווארן, וועלכע וואלט געווען בכח לעבעדיק צו מאכן,
machen tsu lebedik b'koach geven volt velche gevoren
make to alive with power was would which become

וואלט באמת די גערעכטיקייט געווען פון געזעץ.
gezets fun geven gerechtikeit di be'emes volt
law of be righteousness the in truth would

²² דער פסוק האט אבער אלעמען איינגעשלאסן אונטער דער
der unter aingeshlosn alemen ober hot pasuk der
the under locked together everyone however has verse the

זינד, כדי די הבטחה דורך אמונה אין יהושע / ישוע*
Yeshua* Yehoshua in emune durch havtachah di k'de zind
Yeshua Yehoshua in faith through promise the so that sin

המשיחין זאל געגעבן ווערן צו די, וועלכע גלויבן. (תהלים
Tehilim gloiben velche di tsu veren gegeben zol HaMoshiachn
Psalms believe who the to be given shall the Moshiach

יד, א-ג.)

a-g yad

1-3 14

²³ פריער אבער, איידער די אמונה איז געקומען, זענען מיר
mir zenen gekumen iz emune di eider ober frier
we are come is faith the before however prior

געווען אונטער דער וואך פון דער געזעץ, איינגעשלאסן פאר דער
der far aingeshlosn gezets der fun vach der unter geven
the for locked together law the of watch the under was

אמונה, וואס האט געזאלט אנטפלעקט ווערן.
veren antplekt gezolt hot vos emune
be revealed should has which faith

²⁴ This is the result: the Gezetz functioned as our omenet (governess) unto Moshiach, that by emunah we might be YITZDAK IM HASHEM.

כד אזוי ארום איז די געזעץ געווארן אונזער דערציערין פאר דעם
dem far dertsierin undzer gevoren gezets di iz arum azoi
 the for educator our become law the is around so

משיח, כדי מיר זאלן גערעכטפערטיקט ווערן דורך
durch veren gerechtfertikt zoln mir k'de Moshiach
 through become justified should we so that Moshiach

אמונה.

emuneh
 faith

²⁵ But Emunah having come, we are no longer under an omenet (governess).

כה און אז די אמונה איז שוין געקומען, זענען מיר מער נישט
nisht mer mir zenen gekumen shoin iz emuneh di az un
 not more we are come already is faith the as and

אונטער א דערציער.

dertsier a unter
 educator a under

²⁶ For through emunah in Rebbe, Melech HaMoshiach Yehoshua, you are all yeladim of Elohim.

כז ווארום אלע זענט איר ה'ס קינדער דורך אמונה אין
in emuneh durch kinder h,s ir zent ale vorem
 in faith through children Hashem's you are all because

יהושע / ישוע* המשחן .

HaMoshiachn Yeshua Yehoshua*
 the Moshiach Yeshua Yehoshua

²⁷ For as many as have had a tevilah into Moshiach have clothed yourselves with Moshiach.

כז ווארום איר אלע, וועלכע זענען געטובלט געווארן אין
in gevoren getoivelt zenen velche ale ir vorem
 in become mikveh immersed are who all you because

דער מקווה צום משיח, האבן זיך מתלבש געווען מיט
mit geven mtlbsh zich hoben Moshiach tsum mkv'h der
 with were clothed yourselves have Moshiach to the mikveh the

משחן .

Moshiachn
 Moshiach

²⁸ There is not Yehudi nor Yevani (Greek), there is not eved (servant) nor Ben Chorin (freedman), there is not zachar (male) nor nekevah (female), for you are all echad in Moshiach Yehoshua.

כח עס גיבט מער נישט ייד נישט גריך, עס גיבט מער
mer gibt es Grikk nisht Yid nisht mer gibt es
 more gives it Greek nor Judaeen not more gives it

נישט קנעכט נישט פרייער (מענטש), עס גיבט מער נישט
nisht mer gibt es mentsh freier nisht knecht nisht
 not more gives it man free nor slave not

זכר און נקבה; ווארום אלע זענט איר איינס אינם משיח
Moshiach inem eins ir zent ale vorem nkbh un zachar
 Moshiach in the one you are all because female and male

יהושע / ישוע* .

Yeshua Yehoshua*
 Yeshua Yehoshua

²⁹ And, if you belong to Moshiach, then you are of the ZERA of Avraham Avinu, you are yoreshim (heirs) according to the havtachah (promise).

4 Now I say this: for however much time as the yoresh (heir) has not attained his majority (the state or time of being of full legal age, or his religious majority, his Bar Mitzvah), he differs nothing from an eved, though being Ba'al Bayit of all the nachalah (inheritance).

² And he is under shomrim (guardians) and omnot (governesses) until the time previously appointed by the Ba'al Bayit.

³ So also we, when we were immature, had been enslaved under the yesodot (rudiments) of the Olam Haze.

⁴ But when the fullness of time had come, Hashem sent forth his Zun fun der Oybershter, born of an isha, born under Gezetz (Law),

כט און אויב איר געהערט צום משיח, זענט איר ווירקלעך
virklech ir zent Moshiach tsum gehert ir oib un
 indeed you are Moshiach to the belong you if and
 אברהם זאמען— יורשים לויט דער הבטחה.
havtachah der loit yoreshim zamen Avraham's
 promise the according to heirs seed Abraham's

ד אײַך זאג אבער, אז כל זמן דער יורש איז א קינד,
kind a iz yursh der zmn kol az ober zog ich
 child a is heir the as long as all that however say I

אונטערשיידט ער זיך מיט גארנישט פון א קנעכט,
knecht a fun gornisht mit zich er unterscheidt
 slave a from nothing in himself he is different

הגם ער איז האר פון אלעם;
alem fun har iz er hagam
 all of lord is he although

² נאר איז אונטער אפטרופסים און פארוואלטערס, ביז צו דער
der tsu biz farvalters un oputrufsim unter iz nor
 the to until managers and guardians under is but

צייט פארויסגעזעצט פון דעם פאטער.
foter dem fun faroisgezetst tsait
 Father the from set beforehand time

³ פונקט אזוי אויך מיר, בשעת מיר זענען געווען קינדער, זענען מיר
mir zenen kinder geven zenen mir beshas mir oich azoi funkt
 we are children was are we while we also so exactly

געווען אין קנעכטשאפט אונטער די עלעמענטארע כללים פון
fun chllim elementare di unter knechtshaft in geven
 of rudiments elemental the under slavery in was

דער וועלט;
velt der
 world the

⁴ ווען אבער עס איז געקומען די דערפילונג פון דער צייט, האט
hot tsait der fun derfilung di gekumen iz es ober ven
 has time the of fulfilment the come is it however when

ה' ארויסגעשיקט זיין זון, געבוירן פון א פרוי, געבוירן
geboiren froi a fun geboiren zun zain aroisghshikt Hashem
 born woman a of born Son his sent out Hashem

אונטער דער געזעץ,
gezets der unter
 law the under

⁵ That Moshiach might bring the Geulah (Redemption) to the ones under Gezetz (Law), that we might receive the Ma'amad HaBanim (the standing as sons), the bechirah adoption.

⁶ And because you are banim, Hashem sent forth the Ruach of His Zun fun der Oybershter into your levavot, crying "Abba, Avinu!"

⁷ So you are no longer an eved but a ben; and if a ben, also a yoresh through Hashem.

⁸ But, formerly, when you did not have da'as (knowledge) of Hashem, you were avadim serving that which is by nature not HaEl Ha'Amiti (the true G-d).

⁹ But, now, having known Hashem, or rather having been known by Hashem, how is it that you are returning to the weak and beggarly yesodot (rudiments) of the Olam

^ה כדי אויסצולייזן די , וואס זענען אונטער דער געזעץ, כדי מיר
mir k'de gezets der unter zenen vos di oistsuleizn k'de
we so that law the under are who those to redeem so as

זאלן באקומען דאס אדאפטירונג,
adaftirung dos bakumen zoln
adoption the receive should

^א און ווייל איר זענט קינדער, האט ה' ארויסגעשיקט דעם
dem aroisgeshikt Hashem hot kinder zent ir vail un
the sent out Hashem has children are you because and
גייסט פון זיין זון אין אונדזערע הערצער אריין, וואס רופט: אבא,
Abba ruft vos arain hertser undzere in zun zain fun gaist
Abba calls who into hearts our in Son His of Spirit

טאטע-פאטער!

tate-foter

Tate-Father

^א דערפאר ביסטו מער נישט קיין קנעכט, נאר א זון; און אויב א
a oib un zun a nor knecht kein nisht mer bistu derfar
a if and son a but slave any not more you are therefore

זון, (דאן) אויך א יורש דורך ה' .
Hashem durch yursh a oich dan zun
Hashem through heir an also then son

^ה נאר דעמאלט, ווען איר האט נישט געקענט ה' , האט איר
ir hot Hashem gekent nisht hot ir ven demolt nor
you did Hashem known not had you when then but

געדינט צו די , וואס מן הטבע זענען נישט קיין ג-טער;
G-ter kein nisht zenen htbe mn vos di tsu gedint
g-ds any not are nature from who those to serve

^ט איצט אבער, קענענדיק ה' , יא נאך מער, דערקענט פון
fun derkent mer noch yo Hashem kenendik ober its
of known more after yes Hashem knowing however now

ה' , וויאזוי קערט איר זיך עפעס ווידער אום צו די
di tsu um vider epes zich ir kert vi azoi Hashem
the to over again apparently yourselves you turn how Hashem

שוואכע און ארעמע אנהויב יסודות , צו וועלכע איר ווילט
vilt ir velche tsu ysudut onhoib oreme un shvache
want you which to foundations beginning beggarly and weak

ווידער, אויפסניי זיין אין קנעכטשאפט?

knechtshaft in zain oifsnei vider

slavery in to be anew again

Hazeh to which again you
want to renew your service
as avadim?

¹⁰ You observe yamim (*days*)
and chodashim (*months, new
moons*) and mo'adim (*fixed
times, festivals*) and shanim.

¹¹ I fear for you, lest
somehow efsher (*perhaps*) I
have labored for you lashav
(*in vain*).

¹² Become as I am,
because I also became as
you are, Achim B'Moshiach.
I implore you. You did me
no wrong.

¹³ And you know that
it was due to chulshat
habasar (*weakness of the
flesh, sickness*) that I first
preached the Besuras
HaGeulah to you,

¹⁴ and your nisayon (*trial*)
in my basar you did not
despise nor did you
loathe, but as a malach
Hashem you received me, as
Rebbe Melech HaMoshiach
Yehoshua himself.

¹⁵ Where then is your birkat
Shomayim? For I testify to
you that if possible, having
torn out your eynayeeem

טעג היט איר אפ און חדשים און זמנים און יארן.
yorn un zmnim un chadoshem un op ir hit teg
years and seasons and months and up you observe days

¹¹ איך האב מורא פאר אייך, טאמער האב איך געפראצעוועט
gefratsevet ich hob tomer aich far moire hob ich
laboured I have lest you for fear have I

צווישן אייך אומזיסט.
umzist aich tsvishen
in vain you among

¹² איך בעט אייך, ברידער, זייט ווי איך בין, ווייל איך בין אויך
oich bin ich vail bin ich vi zait brider aich bet ich
also am I because am I as be brothers you beg I

ווי איר זענט. איר האט מיך גארנישט באעוולט;
bevlt gornisht mich hot ir zent ir vi
wronged nothing me have you are you as

¹³ נאר איר ווייסט, אז צוליב א שלאפקייט אינם לייב האב
hob laib inem shlafkeit a tsulib az veist ir nor
have body in the infirmity a on account of that know you but

איך אייך דאס ערשטע מאל אנגעזאגט די גוטע בשורה;
bshurh gute di ongezogt mol ershte dos aich ich
Bsoires good the announced time first the you I

¹⁴ און אייער נסיון אין מיין לייב האט איר נישט מבזה
mevaze nisht ir hot laib main in nesoiem eier un
held in contempt not you had body my in trial your and

געווען און נישט פארווארפן, נאר ווי א מלאך פון ה' האט איר
ir hot Hashem fun malech a vi nor farvarfen nisht un geven
you did Hashem of angel an as but spurned not and was

מיך אויפגענומען, ווי דעם משיח יהושע / ישוע*.
Yeshua* Yehoshua Moshiach dem vi oifgenumen mich
Yeshua Yehoshua Moshiach the as welcome me

¹⁵ און וואו איז (אהינגעקומען) אייער געבענטשטקייט? ווארום
vorem gebentshtkeit eier ahingekumen iz vu un
because blessing your what became of is where and

איך זאג אייך עדות, אז אויב עס וואלט נאר מעגלעך געווען, וואלט
volt geven meglech nor volt es oib az eides aich zog ich
would was possible but would it if that witness you tell I

איר זיך ארויסגענומען די אויגן און מיר געגעבן.
gegeben mir un oigen di aroisgenumen zich ir
give me and eyes the take out yourselves you

(eyes), you would have made a mattanah (gift) of them to me.

¹⁶ So, then, have I become your oyev (enemy) by telling you HaEmes?

¹⁶ בין איך דערפאר געווארן אייער שונא, ווייל איך האב אייך
aich hob ich vail soine eier gevoren derfar ich bin
you have I because enemy your become therefore I am

געזאגט דעם אמת?
emes dem gezogt
truth the told

¹⁷ They (the mohalim haGoyim) are zealously courting you, but not in a good way; rather, they desire to cut you off and shut you out, in order that you may be zealous for them.

¹⁷ זיי זענען אייפריק וועגן אייך, נישט צום גוטן; זיי ווילן נאר
nor viln zei gutn tsum nisht aich vegem eifrik zenen zei
but want they good to the not you about zealous are they

אייך אויסשליסן, כדי איר זאלט זיין אייפריק וועגן זיי.
zei vegem eifrik zain zolt ir k'de oisshlisl aich
them about zealous be shall you so that exclude you

¹⁸ Now it is tov ma'od to be zealous in a good thing all the time, and not only during my presence with you.

¹⁸ עס איז אבער א גוטע זאך תמיד צו אייפערן צום גוטן, און
un gutn tsum eifern tsu tomed zach gute a ober iz es
and good to the be zealous to always thing good a however is it

נישט נאר בשעת מיין אנוועזנהייט ביי אייך.
aich bai onvezenheit main beshas nor nisht
you with presence my while only not

¹⁹ My yeladim, for whom again I suffer chevlei leydah (birth pains) until Moshiach is formed in you,

¹⁹ קינדער מייע, פאר וועמען איך לייד ווידער געבורטסווייען, ביז
biz geburtsveien vider leid ich vemen far maine kinder
until birth pangs again suffer I whom for my children

משיח וועט נישט געווינען אין אייך געשטאלט,
geshtalt aich in gevinen nisht vet Moshiach
form you in gain not will Moshiach

²⁰ Would that I were present with you just now and could change my tone, because I am baffled by you.

²⁰ איך וואלט איצט געוואלט זיין ביי אייך, און ענדערן מיין קול;
kol main endern un aich bai zain gevolt itst volt ich
voice my change and you with be want now would I

ווייל איך בין אין ספק וועגן אייך.
aich vegem sofek in bin ich vail
you about doubt in am I because

²¹ Tell me, you Goyim who wish to be under Gezet, do you not possess "shema" hearing of the Torah?

²¹ זאגט מיר, איר, וועלכע ווילן זיין אונטער דער (מחמיר
machmir der unter zain viln velche ir mir zogt
stickler the under be want who you me tell

חומרא) געזעץ, צי הערט איר נישט (וואס) די געזעץ (זאגט)?
zogt gezets di vos nisht ir hert tsi gezets chumra
says law the what not you hear law legalism

²² For the Torah says that Avraham Avinu had shnei banim (two sons), one of shifchah (the slave woman) and one of the gevirah.

בב ווארום עס שטייט געשריבן, אז אברהם האט געהאט צוויי זין, *zin tsvei gehat hot Avraham az geshriben shteit es vorem* sons two had has Avraham that written stands it because

איינעם פון דער דינסטמויד און איינעם פון דער פרייער (פרוי).
froi freier der fun einem un dinstmoid der fun einem
woman free the of one and slave-girl the of one

²³ But the one of the slave woman has been born according to the basar, and the one of the free woman has been born through the havtachah (promise).

בג נאר דער פון דער דינסטמויד איז געבוירן געווארן לויטן
loitn gevoren geboiren iz dinstmoid der fun der nor
according to become born is slave-girl the of the one but

פלייש, דער אבער פון דער פרייער (פרוי) דורך דער
der durch froi freier der fun ober der fleish
the through woman free the of however the flesh

הבטחה .
havtachah
promise

²⁴ Now these things can be taken *derech mashal* (figuratively); for these are two *beritot* (covenants), one from Mount Sinai bearing banim for *avdut* (slavery, *bondage*): this is Hagar.

כד די זאכן זענען א משל; ווארום דאס זענען צוויי בריתות
britut tsvei zenen dos vorem mashal a zenen zachn di
covenants two are these because parable a are things the

(בונדן), איינער פונם בארג סיני, וואס מאכט געבוירן
geboiren macht vos Sinai barg funem einer bunadn
born makes who Sinai mountain from the one covenants

צו קנעכטשאפט, דאס איז הגר .
hgr iz dos knechtshaft tsu
Hagar is that slavery to

²⁵ Now, Hagar is the Mount Sinai in Arabia; and corresponds to the Yerushalayim of the present, for she is in *avdut* with her banim.

כה און הגר איז דער בארג סיני אין אראביען, און איז גלייך
gleich iz un Arabien in Sinai barg der iz hgr un
likened is and Arabia in Sinai Mount the is Hagar and

צום איצטיקן ירושלים, ווארום זי איז אין קנעכטשאפט מיט
mit knechtshaft in iz zi vorem Yerushalayim itstikn tsum
with slavery in is she because Yerushalayim present to the

אירע קינדער.
kinder ire
children her

²⁶ But the Yerushalayim above is a Bat Chorin (daughter of freedom), the Imma lechulanu (the Mother of us all).

כו אבער דאס ירושלים של מעלה איז פריי, דאס איז אונדער
undzer iz dos frei iz melh shel Yerushalayim dos ober
our is that free is above of Yerushalayim the however

מוטער.
muter
mother

²⁷ For it has been written, RANNI AKARAH LO

כז ווארום עס שטייט געשריבן:
geshriben shteit es vorem
written stands it because

YALADAH PITZCHI RINNAH
V'TZAHALI LO CHALAH KI
RABBIM BENEI SHOMEMAH
MIB'NEI VE'ULAH (*Sing,*
rejoice, O barren, the one
not giving birth, break forth
into song and shout for joy,
the one not suffering birth
pains; because more are
the children of the desolate
woman than the one having
the husband).²⁸ But you,
Achim b'Moshiach, are Bnei
HaHavtacha (*Sons of the*
Promise), like Yitzchak.

*פריי דיך, דו עקרה, וועלכע האט נישט געבוירן ,
geboiren nisht hot velche ekrh du dich *frei
given birth not has who barren you you rejoice
ברעך אויס אין געזאנג, און שריי, אָ דו ,
du o shrei un gezang in ois brech
you o shout and song in out break
וועלכע האט נישט קיין געבורטסווייען;
geburtsveien kein nisht hot velche
birth pangs. any not have who
ווייל פיל מער זענען די קינדער פון דער פארלאזטער,
farlozter der fun kinder di zenen mer fil vail
desolate the of children the are more many because
ווי פון דער , וועלכע האט דעם מאן .
man dem hot velche der fun vi
husband the has who the one from than
(ישעיהו נד, א .)
a nd Yeshayah
1 54 Yeshayah

כ^ח איר אבער, ברידער, ווי יצחק, זענט קינדער פון דער
der fun kinder zent Yitschak vi brider ober ir
the of children are Yitschak as brothers however you
הבטחה .
havtachah
promise

²⁹ But just as at that time
the one born according
to the basar was bringing
redifah (*persecution*) on the
one born according to the
Ruach HaKodesh, so it is
now also.

כ^ט נאר פונקט ווי דעמאלט האט דער געבוירענער לויטן פלייש
fleish loitn geboirener der hot demolt vi funkt nor
flesh according to born the has then as exactly but
גערודפט דעם (געבוירענעם) לויטן גייסט, אזוי אויך איצט.
itst oich azoi gaist loitn geboirenem dem gerudft
now also so Spirit according to born the persecute

³⁰ But what does the Kitvei
HaKodesh say? “Cast out
the slave woman and her
son, for never will the son
of the slave woman inherit
with my son, the son of the
free woman.”

ל^ל נאר וואס זאגט דער פסוק? טרייב ארויס די דינסטמויד מיט איר
ir mit dinstmoid di arois traib pasuk der zagt vos nor
her with slave-girl the out drive verse the says what but
זון; ווארום דער זון פון דער דינסטמויד וועט נישט ירשענען מיט
mit yarshenen nisht vet dinstmoid der fun zun der vorem zun
with inherit not will servant-girl the of son the because son
דעם זון פון דער פרייער (פרוי). (בראשית כא, י .)
y cha Bereshis froi freier der fun zun dem
10 21 Genesis woman free the of son the

³¹ Therefore, Achim B'Moshiach, we are not Bnei "HAAMAH" (*Sons of the Slave Woman*) but Bnei HaKhofshi'yah (*Sons of Lady Freedom, the Freedwoman*).

5 For this "zman cheruteinu" (*Pesach Haggadah Kiddush*), Moshiach freed us; stand fast, therefore, and be not again bound by an ol (*yoke*) of avdut (*slavery*).

² Hinei, I Sha'ul say to you, that if you Goyim undergo the bris milah, Moshiach will profit you nothing.

³ And I testify again to every one of you undergoing bris milah that such is chal (*placed under obligation*) to do the taryag mitzvot.

⁴ You who want to be YITZDAK IM HASHEM (*justified with G-d*) by [boasting in] chumra, by ma'asim of Gezet, are estranged from Moshiach, you at that point fall from the Chen v'Chesed Hashem.

לא דעריבער, ברידער, זענען מיר נישט קינדער פון דער דינסטמוד, dinstmold der fun kinder nisht mir zenen brider deriber slave-girl the of children not we are brothers therefore

נאר פון דער פרייער (פרוי).
froi freier der fun nor
woman free the of but

ה צו דער פרייהייט האט משיח אונדז פריי געמאכט; שטייט
shteit gemacht frei undz Moshiach hot freiheit der tsu
stand made free us Moshiach has freedom the to

זשע פעסט, און לאזט זיך נישט ווידער איינשפאנען אין
in ainshpanen vider nisht zich lozt un fest zhen
in be harnessed again not yourselves let and firm then

א יאך פון קנעכטשאפט.
knechtshaft fun yach a
slavery of yoke a

ב אַט איך, פוילוס, זאג איך, אז אויב איר (גויים) לאזט
lozt Goyim ir oib az aich zog Poilos ich ot
let non-Jews you if that you tell Paulus I look

זיך מל זיין, העלפט איך משיח גארנישט.
gornisht Moshiach aich helft zain mal zich
nothing Moshiach you helps be circumcised yourselves

ג נאכאמאל זאג איך עדות צו יעדן מענטשן, וואס לאזט זיך
zich lozt vos mentshn yedn tsu eides ich zog nochamol
himself lets who man every to witness I bear again

מל זיין, אז ער איז מחויב צו האלטן די תרי"ג
tri□g di halten tsu m'khuyav iz er az zain mal
613 the keep to obligated is he that be circumcised

מצוות
mitsvos
commandments

ד איר האט זיך אפגעריסן פונם משיח, איר, וועלכע
velche ir Moshiach funem opgerisen zich hot ir
who you Moshiach from the broken yourselves have you

ווילן גערעכטפערטיקט ווערן דורך דער מצוות זכות;
zechus mitsvos der durch veren gerechtfertikt viln
merit commandments the through to be justified want

איר זענט אפגעפאלן פון דעם חסד.
chesed dem fun opgefallen zent ir
grace the from fallen away shmad are you

⁵ For we by the Ruach
Hakodesh eagerly await by
emunah that for which we
have tikvah, our Tzidkat
Hashem righteousness.

^ה ווארום מיר ווארטן אינם גייסט אויף דער האפנונג פון
fun hofenung der oif gaist inem vartn mir vorem
of hope the for Spirit in the wait we because
גערעכטיקייט דורך אמונה.
emune durch gerechtikeit
faith through righteousness

⁶ For in Rebbe, Melech
HaMoshiach Yehoshua
neither milah is of any
force nor the lack of it, but
emunah working through
ahavah.

^י ווארום אין משיח יהושע / ישוע* נישט די מילה נישט
nisht milah di nisht Yeshua Yehoshua Moshiach in vorem*
not circumcision the not Yeshua Yehoshua Moshiach in because

⁷ You [Goyim] were
running well: who hindered
you from being persuaded
by HaEmes?

די ערלה גילט עפעס, נאר אמונה, וואס ווירקט
virkt vos emune nor epes gilt orlah di
works which faith but anything validates uncircumcision the
דורך ליבע. 'איר זענט גוט געלאפן; ווער האט אייך געהינדערט,
gehindert aich hot ver gelafn gut zent ir libe durch
hindered you has who running well are you love through
אז איר זאלט נישט געהארכן דעם אמת?
emes dem gehorchn nisht zolt ir az
truth the obey not shall you that

⁸ This persuasion is not of
the One calling you.

^ח די איינערדונג איז נישט פון דעם, וועלכער רופט אייך.
aich ruft velcher dem fun nisht iz ainredung di
you calls who the One of not is persuasion the

⁹ A little chametz leavens all
habatzek (the dough).

^ט א קליין ביסל חמץ מאכט זויער דאס גאנצע טייג.
teig gantse dos zoier macht chmts bisel klein a
dough whole the sour makes chamets little small a

¹⁰ I have bitachon,
(confidence) in you in
Adoneinu that you will
think nothing other, but the
one troubling you will bear
the judgment, whoever he
may be.

^י איך בין בטוח וועגן אייך אין דעם האר, אז איר וועט גארנישט
gornisht vet ir az har dem in aich vegen batuach bin ich
nothing will you that L-rd the in you about confident am I
אנדערש דענקען; דער אבער, וואס באטרייבט אייך, וועט טראגן
trogen vet aich batribt vos ober der denken andersh
bear will you troubles who however the one mind else
זיין משפט, ווער עס זאל נישט זיין.
zain nisht zol es ver mishpot zain
be not shall it who judgment his

¹¹ But if I preach [to Goyim]
the bris milah, Achim
B'Moshiach, why am I
still being persecuted? In
that case, the michshol
(stumbling block) of
[Moshiach's] Etz has been
abolished.

^{יא} איך אבער, ברידער, אויב איך דרשן נאך די מילה
milah di noch darshn ich oib brider ober ich
circumcision the still preach I if brothers however I
(מצוות זכות), פארוואס ווער איך נאך אלץ גערודפט?
gerudft alts noch ich ver farvos zechus mitsvos
persecuted all yet I am why merit commandments
דאן האט דאך דאס מכשול פון דעם בוים אויפגעהערט!
oifgehert boim dem fun mchshul dos doch hot dan
cease tree the of stumblingblock the yet has then

¹² O if the ones (*the mohalim of Goyim*) troubling you would castrate themselves!

יב הלואי זאלן די, וואס פארפירן אייך, זיך (אינגאנצן)
ingantsen zich aich farfiren vos di zoln hlvai
wholly themselves you mislead who the should i wish

מסרס זיין.
zain mesares
be castrate

¹³ For, Achim B'Moshiach, you were called for "zman Cheruteinu"; only use not the Cherut for a pretext for the basar, but, through ahavah (*agape*), minister to one another as avadim (*servants*).

י" ווארום איר, ברידער, זענט גערופן געווארן צו פרייהייט; בלויז
bloiz freiheit tsu gevoren gerufen zent brider ir vorem
only freedom to become called are brothers you because

די פרייהייט זאל נישט ווערן קיין תירוץ פאר דעם פלייש, נאר
nor fleish dem far terets kein veren nisht zol freiheit di
but flesh the for occasion any to be not shall freedom the
דינט דורך ליבע איינער דעם אנדערן.
andern dem einer libe durch dint
other the one love through serve

¹⁴ For the entire Torah has been summed up in one word: V'AHAVTA L'RE'ACHA KAMOCHA (*Love your neighbor as yourself*).

י" ווארום די גאנצע תורה איז דערפילט אין איין ווארט, אין דעם:
dem in vort ein in derfilt iz toire gantse di vorem
this in word one in fulfilled is Torah whole the because

דו זאלסט ליב האבן דיין חבר ווי דין אליין. (ויקרא יט,
yt Vayikra alein dich vi chaver dain hoben lib zolst du
19 Leviticus alone you as neighbor your have love shall you

יח.
yod chet
18

¹⁵ But if you bite and devour one another, beware lest you be consumed by one another.

י" אויב אבער איר בייסט און פרעסט זיך איינס דאס
dos eins zich frest un beist ir ober oib
the one yourselves press and bite you however if

אנדערע, גיט אכטונג, איר זאלט נישט פארצערט ווערן איינער
einer veren fartsert nisht zolt ir achtung git andere
one be devour not shall you attention give other

פונם אנדערן.
andern funem
other of the

¹⁶ But I say, let your halakhah be by the Ruach HaKodesh, and by no means will you carry out the ta'avot (*lusts*) of the basar.

י" איך זאג אבער: וואנדלט אינס גייסט און דערפילט נישט די
di nisht derfilt un gaist inem vandlt ober zog ich
the not fulfill and Spirit in the walk however tell I

תאוות פונם פלייש.
fleish funem taives
flesh of the lusts

¹⁷ For the basar desires against the Ruach HaKodesh, and the Ruach HaKodesh desires against the basar — for these oppose each other — with the result that the things you wish you cannot do.

¹⁸ But if by the Ruach HaKodesh you are led, you are not under Gezetz.

¹⁹ Now the ma'asei habasar are manifest, dehainu (*being*): zenu (*fornication*), tum'ah (*impurity*), zimmah (*licentiousness*),

²⁰ Avodah zarah (*idolatry*), kashefanut (*sorcery*, *witchcraft*), eivot (*enmities*), merivah (*strife*), kinah (*jealousy*), rogez (*anger*), anochiyut (*selfishness*), machalokot (*dissensions*), kitot (*sects*),

²¹ Tzarut ayin (*envyings*), shichrut (*drunkenness*), holelut (*carousing*) and things like these, of which I tell you beforehand, as I said previously, that the ones practicing such things will

ווארום דאס פלייש גלוסט קעגן דעם גייסט, און דער גייסט
gaist der un gaist dem kegen glust fleish dos vorem
Spirit the and Spirit the against lusts flesh the because

קעגן דעם פלייש; די דאזיקע שטעלן זיך אנטקעגן איינס
eins antkegen zich shtelen dozike di fleish dem kegen
one against themselves stand these the flesh the against

דאס אנדערע, כדי איר זאלט נישט טאן וואס איר ווילט.
vilt ir vos ton nisht zolt ir k'de andere dos
want you what do not shall you so that other the

אויב אבער איר ווערט געפירט פונם גייסט, זענט איר נישט
nisht ir zent gaist funem gefirt vert ir ober oib
not you are Spirit of the led become you however if

אונטער דער (מחמיר חומרא) געזעץ.
gezets chumra machmir der unter
law legalism stickler the under

יט באשיימפערלעך, (קלאר) אבער זענען די מעשים פון דעם
dem fun ma'a'sim di zenen ober klor basheimferlech
the of deeds the are however clear evident

פלייש, וועלכע זענען זנות, טומאה, אויסגעלאסנקייט,
oisgelaskeit tume znus zenen velche fleish
licentiousness impurity fornication are which flesh

כ עבודה זרה, בישוף, שנאה, צאנקעריי, אייפערזוכט,
eiferzucht tsankerei shnah chishuf zrh avoide
jealousy quarrelsome enmity magic idolatry worship of

צארן, קריגעריי, מחלוקת, כיתות,
chitut machloikes krigerei tsoren
factional heresies dissensions rivalries rages

כא קנאה, שכרות, פרעסעריי, און דאס גלייכן; וואס איך זאג
zog ich vos glaichen dos un freserei shchrut kine
tell I which like the and gluttony drunkenness envy

איך אן פארויס, ווי איך האב אייך (שוין) פריער געזאגט, אז
az gezogt frier shoin aich hob ich vi forois on aich
that said before already you have I as ahead on you

די, וואס טוען די דאזיקע זאכן, וועלן נישט ירשענען דאס
dos yarshenen nisht velen zachn dozike di tuen vos di
the inherit not will things these the doing who those

קעניגרייך פון ה' .
Hashem fun kenigreich
Hashem of kingdom

not receive the nachalah
(inheritance) of the Malchut
Hashem.

²² But the p'ri of the Ruach
HaKodesh is ahavah (agape),
simcha (joy), shalom (peace),
savlanut (patience), nedivut
(generosity, kindness), chesed
(loving-kindness), ne'emanut
(faithfulness),

²³ Anavah (meekness, shiflut,
lowliness), shlitah atzmi
(self-control)...would you
not agree? — against these
things there is no issur
(proscription in the Torah).

²⁴ But the ones who
are mekabel Moshiach
Yehoshua have put to be
talui al HaEtz (hanging on
the Tree) the basar with its
teshukot (desires) and its
ta'avot (lusts).

²⁵ If we live by the Ruach
HaKodesh, we should stay
in line with the Derech
HaYashar (Straight Way) of
the Ruach HaKodesh.

²⁶ Let us not become ba'alei
ga'avah (conceited, haughty
persons), provoking one
another, envying one
another.

בב די פירות אבער פון דעם גייסט זענען ליבע, שמחה, שלום,
sholem simcha libe zenen gaist dem fun ober peires di
peace joy love are Spirit the of however fruit the
סבלנות, פריינדלעכקייט, גוטסקייט, אמונה,
emune gutskeit freindlechkeit savlanut
faith goodness kindness perseverance

בג ענווה, שליטה איבער זיך; קעגן אזעלכע זאכן איז נישט
nisht iz zachn azelche gegen zich iber shlith anove
not is things such against self over authority meekness

פאראן קיין געזעץ.
gezets kein faran
law any there

בד די אבער, וואס געהערן צום משיח יהושע / ישוע*
Yeshua* Yehoshua Moshiach tsum gehern vos ober di
Yeshua Yehoshua Moshiach to the belong who however the

האבן אויפגעהאנגען אויף דער בוים דאס פלייש צוזאמען מיט די
di mit tsuzamen fleish dos boim der oif oifhungen hoben
the with together flesh the tree the on hung up have

גלוסטונגען און תאוות.
taives un glustungen
lusts and covetous desires

כה אויב מיר לעבן דורכן גייסט, לאמיר אויך זיך
zich oich lomir gaist durchn leben mir oib
ourselves also let us Spirit through live we if

אויפפירן אינם גייסט.
gaist inem oiffiren
Spirit in the conduct ourselves

בלאמיר זיך נישט יאגן נאך פוסטן כבוד, צו דערצערנען
dertsernen tsu koved fustn noch yagn nisht zich lomir
enrage to glory vain after chase after not ourselves let us

איינער דעם אנדערן און מקנא צו זיין איינער דעם אנדערן.
andern dem einer zain tsu mkna un andern dem einer
other the one be to envious and other the one

6 Achim B'Moshiach, if indeed a man is overtaken in some averah, you ones with ruchniyus restore such a one in a spirit of anavah (*meekness*), watching out for yourself lest also you come under nisayon (*temptation*).

² Bear one another's burdens and thus you will fulfill the Torah of Moshiach.

³ For if anyone thinks himself to be something when he is nothing, he deceives himself.

⁴ But let each man prove his own ma'aseh and then in his own ma'asim rather than in that of his re'a (*neighbor*) he will find kavod.

⁵ For each man must bear his own massa (*burden*).

⁶ And let the one being taught limudei kodesh (*sacred studies*) in the Kitvei HaKodesh share in all good

ברידער, ווען אפילו א מענטש ווערט געכאפט אין עפעס
epes in gechapt vert mentsh a afile ven brider
 something in caught become man a even when brothers

אן עבירה, זאלט איר, די אנשי הרוח, אזעלכן
azelchn HaRuach anshei di ir zolt aveire an
 such people of the Spirit Men of the you shall transgression an

ווידער אויפשטעלן אין א גייסט פון ענווה; אכטונג געבנדיק אויף
oif gebendik achtung anove fun gaist a in oifshтелен vider
 on giving attention meekness of Spirit a in set upright again

דיר אליין, טאמער וועסטו אויך קומען צו א נסיון.
nesoien a tsu kumen oich vestu tomer alein dir
 temptation a to to come also will you lest alone you

² טראגט איינער דעם אנדערנס לאסטן, און אויף אזא אופן וועט
vet oifen aza oif un lastn andern's dem einer tragt
 will way such on and burdens another's the one carry

איר מקיים זיין די תורה פון דעם משיח.
Moshiach dem fun toire di zain mekaiem ir
 Moshiach the of Torah the be fulfilling you

³ ווארום אויב עמיצער מיינט, אז ער איז עפעס, ווען ער איז
iz er ven epes iz er az meint emitser oib vorem
 is he when something is he that thinks someone if because

גארנישט, באטריגט ער זיך אליין.
alein zich er batrigt gornisht
 alone self he deceives nothing

⁴ נאר זאל יעדער איינער אויספרובירן זיין אייגן טאן, און דעמאלט
demolt un ton eigen zain oisfrubirn einer yeder zol nor
 then and doing own his test one every shall but

וועט ער האבן דעם רום בלויז פאר זיך אליין, און נישט קעגן
gegen nisht un alein zich far bloiz rum dem hoben er vet
 against not and alone self for only glory the have he will

דעם אנדערן.
andern dem
 other the

⁵ ווארום יעדער איינער וועט טראגן זיין אייגענע משא.
msha eigene zain trogen vet einer yeder vorem
 burden own his bear will one every because

⁶ דער, וועלכער ווערט געלערנט אין ווארט, זאל זיך טיילן
teilen zich zol vort in gelernt vert velcher der
 share self shall Scripture in taught becomes who the one

מיט דעם, וואס לערנט אים.
im lernt vos dem mit
 him teaches who the one with

things with his rabbinic moreh.

⁷Do not be led astray. Hashem is not mocked. For whatever a man sows, this also he will reap.

⁷ נארט זיך נישט אליין אפ; ה' לאזט נישט אפשפאטן פון
fun opshpoten nisht lozt Hashem op alein nisht zich nart
of mock not allows Hashem up yourself not self deceive

זיך ; ווארום וואס א מענטש וועט נאר זייען, דאס דאזיקע וועט
vet dozike dos zaien nor vet mentsh a vos vorem zich
will these the sow only will man a what because Himself

ער אויך שניידן .
shnaiden oich er
reap also he

⁸For the one sowing to the basar of himself, of the basar will reap churban (*destruction*); but the one sowing to the Ruach HaKodesh, of the Ruach HaKodesh will reap Chayyei Olam.

⁸ ווייל דער , וועלכער זייעט אויף זיין פלייש, וועט פון דעם
dem fun vet fleish zain oif zeiet velcher der veil
the of will flesh his on sows who the one because

פלייש שניידן פארדארבונג; דער אבער, וועלכער זייעט אויף
oif zeiet velcher ober der fardarbung shnaiden fleish
on sows who however the one corruption reap flesh

דעם גייסט, וועט פון דעם גייסט שניידן אייביק לעבן.
leben eibik shnaiden gaist dem fun vet gaist dem
life eternal reap Spirit the of will Spirit the

⁹Now let us not lose chozek in doing Gemilut Chasadim, for BE'ITO (*in its season*) we will reap, if we faint not.

⁹ לאמיר נישט ווערן מיד צו טאן גוט; ווארום מיר וועלן שניידן
shnaiden velen mir vorem guts ton tsu mid veren nisht lomir
reap will we because good do to weary to be not let us

אין דער געהעריקער צייט, אויב מיר וועלן נישט מאט ווערן .
veren mat nisht velen mir oib tsait geheriker der in
become lose heart not will we if time appropriate the in

¹⁰Therefore, then, as we have opportunity, we should do ma'asim tovim towards all, and especially towards the Bnei Beis HaEmunah.

¹⁰ דעריבער, אזוי ווי מיר האבן א געלעגנהייט, לאמיר טאן גוט צו
tsu guts ton lomir gelegenheit a hoben mir azoivi deriber
to good do let us opportunity an have we just as therefore

אלעמען, און איבערהויפט צום הויזגעזינד פון אונדזער אמונה.
emune undzer fun hoizgezind tsum iberhoift un alemen
faith our of household to the above all and everyone

¹¹see with what groise letters i wrote to you with my own hand.

¹¹ זעט מיט וואס פאר א גרויסע אותיות איך האב געשריבן צו
tsu geshriben hob ich oisyes groise a far vos mit zet
to written have I letters great a for what with see

אייד מיט מיין (אייגענער) האנט.
hant eigener main mit aich
hand own my with you

¹² As many as crave to be good preeners in the basar, these compel you (*Goyim*) to undergo bris milah; they (*the mohalim of Goyim*) do so only to avoid suffering redifah (*persecution*) for the Etz of Moshiach.

¹³ For not even those of the party of the bris milah are shomer mitzvot themselves; they (*the mohalim of Goyim*) want you (*Goyim*) to undergo bris milah for the purpose of boasting in your basar!

¹⁴ But may it not be to me to boast, except in HaEtz HaMoshiach Yehoshua Adoneinu, through whom the Olam Hazeh has become nevelah talui al HaEtz (*corpse hanging on the tree*) to me, and I have become a nevelah talui al HaEtz (*corpse hanging on the tree*) to the Olam Hazeh.

¹⁵ For neither bris milah is anything, nor fehlt (*the lacking*) of bris milah, but a Bri'a Chadasha.

יב אלע, וואס ווילן מאכן א שיין פנים אינם פלייש, צווינגען אייך
 aich tsvingen fleish inem ponem shein a machen viln vos ale
 you compel flesh in the face fair a make want who all
 זיך צו לאזן מל זיין; בלויז כדי זיי זאלן נישט
 nisht zoln zei k'de bloiz zain mal lozen tsu zich
 not should they so that only be circumcise allow to yourselves
 גערודפט ווערן פארן בוים פון משיח .
 Moshiach fun boim foren veren gerudft
 Moshiach of tree for the become persecuted

יג ווארום אפילו די געמלטע אליין היטן נישט אפ די געזעץ
 gezets di op nisht hiten alein gemalte di afile vorem
 law the up not keep themselves circumcised the even because
 (פון תרי"ג פארדינען זיך זכות); נאר זיי ווילן, אז איר זאלט
 zolt ir az viln zei nor zechus zich fardinen tri□g fun
 shall you that want they but merit self be worthy of 613 of
 זיך מל זיין, כדי זיי זאלן זיך בארימען
 barimen zich zoln zei k'de zain mal zich
 boast themselves should they so that be circumcise yourselves

מיט אייער פלייש.
 fleish eier mit
 flesh your with

יד פאר מיר אבער חלילה זאל עס זיין זיך
 zich zain es zol cholile ober mir far
 myself be it shall let this not happen however me for

צו בארימען, אחוץ מיט דעם בוים פון דעם האר אונדזערן
 undzern har dem fun boim dem mit achuts barimen tsu
 our L-rd the of tree the with except boast to

יהושע / ישוע* המשיח, דורך וועלכן די עולם הזה
 hzh oilem di velchen durch HaMoshiach Yeshua* Yehoshua
 the this crowd the which through the Moshiach Yeshua Yehoshua

איז אויפגעהאנגען אויף דער בוים געווארן צו מיר, און איך צו דער
 der tsu ich un mir tsu gevoren boim der oif oifhangen iz
 the to I and me to become tree the on hanged up is

עולם הזה .
 hzh oilem
 the this crowd

טו ווארום נישט מילה נישט ערלה איז עפעס ,
 epes iz orlah nisht milah nisht vorem
 some ultimate is uncircumcision not circumcison not because

נאר א נייע באשאפונג.
 bashafung neie a nor
 creation new a but

¹⁶ And as many as stay
in line with the Derech
HaYashar (*Straight Way*)
of these divrei torah,
Shalom Hashem and Chesed
Hashem be upon them, and
upon the Yisroel of Hashem.

¹⁷ For the rest, let no one
give me any more tzoros;
for I bear in my basar the
chabburot haYehoshua
(*wounds, stripes of Yehoshua*).

¹⁸ Achim B'Moshiach, the
Chen v'Chesed Hashem of
Rebbe, Melech HaMoshiach
Yehoshua Adoneinu be with
your neshamah. Omein.

טו און וויפל עס וועלן לעבן לויט דעם דאזיקן כלל, שלום
sholem chll dozikn dem loit leben velen es vifl un
peace rule this the according to live will it as many as and

. אויף זיי און רחמים, און אויף דעם ישראל פון ה' .
Hashem fun Yisroel dem oif un rachamim un zei oif
Hashem of Israel the on and mercy and them on

י" איברינקס זאל מיר קיינער (מער נישט) פארשאפן קיין
kein farshafn nisht mer keiner mir zol ibrikns
any create not more no one me shall moreover

מידיקייט, ווארום איך טראג אין מיין גוף די צייכנס פון דעם
dem fun tseichens di guf main in trag ich vorem midikeit
the of signs the body my in bear I because weariness

(האר) יהושע / ישוע* .
Yeshua Yehoshua har*
Yeshua Yehoshua L-rd

י" דער חסד פון דעם האר אונדזערן יהושע / ישוע*
Yeshua Yehoshua undzern har dem fun chesed der*
Yeshua Yehoshua our L-rd the of grace the

. המשיח (זאל זיין) מיט אייער גייסט, ברידער. אמן .
Omein brider gaist eier mit zain zol HaMoshiach
Amen brothers Spirit your with be shall the Moshiach

© Artists for Israel

This work is licensed under a Creative Commons
Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.